

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 77

гр. София, 04.01.2023 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ЧЖ-VI-E, в закрито заседание на четвърти януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослава Кацарска

Членове: Нели Алексиева

ДилЯ. Господинова

като разгледа докладваното от Мирослава Кацарска Въззивно частно гражданско дело № 20221100513593 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.274 от ГПК.

Образувано е по частна жалба, подадена от Я. Н. Б.-М., чрез адв. Г.З. срещу Определение на съдия по вписванията при СРС с рег.№1693 на отказа от 31.10.2022 г., постановено по повод заявление с вх. рег. № 81161 /31.10.2022г., с което е отказвано вписване на обявяване на саморъчно завещание –завет. Частната жалбоподателка счита, че отказът на съдията по вписванията е неправилен и незаконосъобразен, като е несъстоятелен мотива, че не са изпълнени изискванията на чл. 264, ал.1 от ДОПК и в представената данъчна оценка нямамо изрично отбелязване, че за имота не са налице непогасени публични задължения, с което съдията по вписванията приел, че не са изпълнени изискванията на чл.32а от Правилника за вписванията. Поддържа, че разпоредбата на чл. 264 ал.1 от ДОПК е неприложима при вписване на завещание, тъй като в нея изчерпателно са изброени хипотезите, в които се изисква декларация за удостоверяване на липса на задължения, като общото между всички субекти е, че те са живи към момента на извършване на разпоредителната сделка. Поддържа, че при вписване на завещание, чийто прехвърлителен ефект е отложен и настъпва след смъртта на завещателя, не е възможно да бъде представена и изисквана такава декларация по чл. 264, ал.1 от ДОПК, и следователно нормата е неприложима. Позицията се на ТР №7/2013г. на ВКС относно обхвата на проверката. Поддържа и че при подаване на заявления за издаване на данъчна оценка заявителят нямам избор в каква форма да му бъде издадена, поради което моли да бъде отменено определението и вписано завещанието.

Съдът като обсъди доводите на частния жалбоподател и материалите по делото, намира следното:

Със заявление с вх.№81161/30.10.2022г. е поискано вписване на препис от обявено завещание – завет от помощник нотариус Б.М., при нотариус Ц.С., относно саморъчното завещание на А.Н.С., с което е завещала на частната жалбоподателка Я. Н. описания имот, а

именно апартамент №48, находящ се в гр. София, бул. "*****" №****. Към молбата са приложени преписи от завещанието, протокол за обявяването му от 06.10.2022г., препис – извлечение от акт за смърт, нотариален акт за придобиване на недвижим имот по давност от 28.12.2009г., вписан в СВ — София с вх. № 62502/28.12.2009г., акт № 56, том CLXXXV; Схема на самостоятелен обект в сграда № .15-1182553-11.10.2022г., издадена от СГКК - София; Декларация от Я. Н. Букова – Марусопулу, и удостоверение за данъчна оценка по чл.3, ал.2 от приложение 2 към ЗМДТ за имота с №7221008452/17.10.2022г., издадено от СО - Дирекция „Общински приходи“, отдел ОП Слатина, в което е отразена данъчната му оценка, но няма отбелязване относно липсата или наличието на публични задължения.

С обжалваното определение съдията по вписванията е посочил, че в представеното удостоверение за данъчна оценка няма отразено наличието или липсата на задължения за имота, а това трябва да се отрази съгласно чл. 264, ал.1 от ДОПК при наследствени права, включващи недвижими имоти, поради което и на основание чл. 32а от Правилника, е отказал вписване на препис от обявеното завещание.

Съдът намира, че частната жалба е в срок, тъй като е посочено в съпроводителното писмо на СВ, че е съобщен на 05.12.2022г., а същата е входирана на 08.12.2022г., поради което е в срок, процесуално допустима е и следва да бъде разгледана по същество.

С оглед изложените от жалбоподателя оплаквания, на първо място, следва да се отговори на въпроса какъв е обхвата на проверката, която извършва съдията по вписванията при заявено искане за вписване на определен акт. В тази връзка съдът съобразява нормата на чл. 32а, ал. 1 от Правилника за вписванията /ПВ/, както и задължителните указания по прилагане на тази разпоредба, дадени с т. 6 от Тълкувателно решение № 7/25.04.2013 г., постановено по тълк.д. № 7/2012 г. по описа на ОСГТК на ВКС, от които следва да се направи извод, че проверката, която съдията по вписванията извършва съгласно чл. 32а, ал. 1 ПВ, включва изследване на това дали представеният за вписване акт е такъв, който подлежи на вписване, дали е съставен съобразно изискванията на закона за форма и има ли предвиденото в чл. 6, ал. 1, б. "а" и б. "в" ПВ съдържание. Съдията по вписванията не може да проверява наличието на материалноправните предпоставки за издаване на акта, чието вписване се иска, освен ако това е изрично предвидено в закон. В случая, обаче, съдията по вписванията не е извършвал материална проверка по същество на правата на заявителя, а се е позовал на липса на изискуем според него документ в съответната форма, а именно удостоверението за данъчна оценка не съдържа отразяване относно наличието или не на публични задължения за процесния имот. Следва да се има предвид, че в т. 1 на ТР № 7/12 г., прието от ОСГТК на ВКС, се сочи, че при нередовност на молбата за вписване съдията по вписванията е длъжен да постанови отказ, без да дава указания по чл. 129, ал. 2 ГПК. Проверката на съдията по вписванията, в случаите когато не проверява правата на праводателя, се ограничава по това дали актът подлежи на вписване и дали отговаря на изискванията за съдържание и форма. Ако констатира несъответствия, извършването на вписването следва да бъде отказано, тъй като нередовностите на акта не могат да се отстранят в рамките на производството по вписване. Актът следва да бъде наново

представен за вписване, като в този случай вписването ще има ред от представянето на редовния акт. Съдията по вписване не следва да дава указания, както за отстраняване на нередовности на молбата и за поправка в съдържанието и формата на акта, така и служебно да събира доказателства. По тези съображения, констатираните нередовности от кръга на изброените не биха могли да се отстранят в производството по обжалване на отказа на съдията на вписванията. Съгласно т. 6 от ТР № 7 от 25.04.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 7/2012 г., ОСГТК отказът на съдията по вписванията може да бъде мотивиран с обстоятелството, че представеният акт не подлежи на вписване (чл. 32а ПВ); да бъде основан на съображения за местна некомпетентност на съдията по вписванията (чл. 570, ал. 1 ГПК, чл. 7 ПВ), както и на съображения, извлечени от формата на акта. Може да бъде отказано вписване на представения акт и ако той няма необходимото съдържание; ако не е внесена дължимата за това такса; ако липсва скица-копие от кадастралната карта съгласно чл. 6, ал. 3 ПВ или ако не са представени доказателства за изпълнението на изискванията на чл. 264 от ДОПК. Предвид горното с проверка за изпълнение на изискванията на чл. 264 от ДОПК съдията по вписванията, противно на твърденията на жалбоподателката, не е излязъл извън предмета на проверката при обявяване на процесния акт.

С оглед горното и изтъкнатите от жалбоподателя доводи спорно е дали изискването на чл. 264 ал.1 от ДОПК следва да бъде спазено при обявяване на саморъчно завещание с предмет недвижим имот. В разпоредбата на чл.264, ал.1 от ДОПК се посочва, че прехвърлянето или учредяването на вещни права върху недвижими имоти *или наследствени права, включващи недвижими имоти*, включването на недвижими имоти или вещни права върху недвижими имоти като непарични вноски в капитала на търговски дружества, вписването на ипотека или особен залог се допуска след представяне на писмена декларация от прехвърлителя или учредителя, съответно ипотекарния длъжник или залогодателя, че няма непогасени подлежащи на принудително изпълнение задължения за данъци, мита и задължителни осигурителни вноски, като съгласно изречение последно наличието или липсата на непогасени данъчни задължения за имота се удостоверява в данъчната оценка. Вярно е, че прехвърлителят на правата при наследяване поради смъртта си не може да представи декларация, но именно поради тази причина в последното изречение на разпоредбата е отразено, че наличието или липсата на непогасени данъчни задължения за имота се удостоверява в данъчната оценка. Разпоредбата на чл. 264, ал. 1, изр. 1 ДОПК е императивна. За представяне на декларацията по образец /ал. 3/, респ. отразяването в данъчната оценка, съдията по вписванията следи служебно предвид предвидената в чл. 265 ДОПК солидарна отговорност за задълженията на прехвърлителя. Безспорно завещанието съставлява акт на разпореждане с право на собственост от завещателя в полза на заветника, поради което завещателните разпореждания попадат в предметния обхват на чл. 264, ал. 1 ДОПК. От друга страна, не може да се очаква от завещателя да състави декларация за липса на публични задължения към момента правоприемството, защото към момента на пораждаване на действието на завещанието, завещателят е починал. С оглед на това декларацията по чл. 264, ал. 1 ДОПК може и следва да се представи приобретателят на имуществото, предмет на завещателното разпореждане, като съответно при наличието на

такива, те следва да бъдат предварително погасени. (така и определение № 35 от 1.02.2022 г. на ВКС по ч. гр. д. № 58/2022 г., II г. о., ГК .опр.№10149/14.10.2022г. по в.ч.гр.д.№6/2022г. на СГС, опр.№7412/21.05.2020г. по в.ч.гр.д.№3560/2020г., опр.№523/03.11.2017г. по ч.г.д. №3584/2017г., на ВКС, 4 г.о., опр.№11696/22.07.2020. по в.ч.гр.д.№5422/2020г. , опр. №19/13.01.2016г. по ч.гр.д. № 4947/2015г., Г. К., III Г. О. на ВКС и мн.др. В случая нито в удостоверението за данъчна оценка се съдържа отразяване относно публичните задължения за имота, нито е представена декларация от приобретателя на имуществото, поради което съдът намира, че следва да се потвърди отказа на съдията по вписванията, а частната жалба да се остави без уважение като неоснователна.

Воден от горното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба с вх.№18-10-145/08.12.2023г., подадена от Я. Н. Б.-М., чрез адв. Г.З. срещу Определение на съдия по вписванията при СРС с рег.№1693 на отказа от 31.10.2022 г., постановено по повод заявление с вх. рег. № 81161 /31.10.2022г., с което е отказвано вписване на обявяване на саморъчно завещание –завет.

Определението подлежи на обжалване пред ВКС в едноседмичен срок от съобщаването му на жалбоподателя при спазване на изискванията и предпоставките по чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____